

Guía Docente				
Datos Identificativos			2019/20	
Asignatura (*)	Deseño e interpretación de probas diagnósticas	Código		652511215
Titulación	Mestrado Universitario en Psicopedagogía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es	
Profesorado	, Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura está contemplada para conocer estrategias y procedimientos que capaciten a los destinatarios para diseñar pruebas diagnósticas y protocolos de evaluación en las dificultades de aprendizaje y atención a la diversidad, así como la interpretación de los resultados obtenidos en las valoraciones realizadas.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A6	Dominar o marco legislativo que regula o funcionamento das diversas institucións e adoptar un marco teórico de referencia que ampare os criterios de selección dos diferentes instrumentos e estratexias de diagnóstico, intervención e avaliación.
A9	Desenvolver estratexias, técnicas e recursos para a prevención, detección e avaliación de necesidades específicas de atención educativa
A11	Redactar, presentar, defender informes e outros documentos básicos que contribúan a unha óptima comunicación en contextos multidisciplinares
B1	Capacidade de creatividade e innovación
B5	Capacidade para expoñer as ideas elaboradas, de forma oral e escrita
B7	Traballar de forma colaborativa
B8	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B10	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B11	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B12	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer as estratexias e os procedementos que capaciten ao alumnado para o deseño de probas diagnósticas no campo das dificultades de aprendizaxe.	AP6	BM1	
	AP9	BM5	
		BM7	
		BM8	
		BM10	

Saber interpretar os resultados obtidos nas probas diagnósticas que se aplican ao campo das dificultades de aprendizaxe.	AP6 AP9 AP11	BM5 BM7 BM8 BM11 BM12	CM1 CM6

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Conceptualización do diagnóstico: diagnóstico das dificultades de aprendizaxe e atención á diversidade.	1.1. Definición de conceptos: avaliación e diagnóstico. 1.2. Enfoques de avaliación. 1.3. Diagnóstico: Procedemento xeral e específico
Tema 2. Deseño de probas diagnósticas e instrumentos.	2.1. O diagnóstico cualitativo e cuantitativo: integración de procedementos. 2.2. Tipos de instrumentos: vantaxes, inconvintes, validez e fiabilidade. 2.3. Consideracións sobre a selección de instrumentos para o diagnóstico e a avaliación.
Tema 3. Interpretación de resultados e informe final	3.1. Interpretación dos resultados de probas diagnósticas. 3.2. Redacción do informe final. 3.3. A presentación dos resultados.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A6 A9 A11 B11	7	0	7
Actividades iniciais	B1 B5 B8 B10 C1 C6	2	2	4
Análise de fontes documentais	A6 A11 B5 B7 B11 C1 C6	2	8	10
Estudo de casos	A9 B5 B10 B11 B12 C6	6	15	21
Proba obxectiva	A6 B5 B10 B11 B12 C1 C6	2	20	22
Aprendizaxe colaborativa	A9 B1 B7 B8 B10 B11 C6	2	8	10
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Actividades iniciais	Actividade que se desenvolverá antes de iniciar o proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados ao deseño e interpretación de probas diagnósticas. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Análise de fontes documentais	O alumnado realizará unha análise de documentos relevantes que amplíen a comprensión de conceptos básicos da materia e permitan a elaboración de pensamentos razoados sobre o deseño e a interpretación de probas diagnósticas. Esta actividade desenvolverase en grupos de traballo (número segundo o número de alumnado), desenvolvéndose en cada grupo unha temática específica.

Estudo de casos	Mediante esta metodoloxía, o alumnado é exposto a enfrontarse ante a descrición dunha situación específica que formula un problema que debe ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través de un proceso de discusión. Trátase dun problema concreto, unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Proba obxectiva	Proba escrita para a avaliación dos coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. Poderase combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Análise de fontes documentais Estudo de casos	Nestas actividades, os grupos disporán de 1h. de atención personalizada na aula para resolver as dúbidas que poidan xurdir durante o manexo de fontes e a resolución de problemas prácticos.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A6 A11 B5 B7 B11 C1 C6	Valorarase segundo os seguintes criterios: 1. Riqueza bibliográfica (número de referencias e estudos manexados, revistas de calidade, referencias recentes, principalmente dos últimos 5 anos, bases de datos estranxeiras e nacionais). 2. Capacidade de síntese e precisión na narración escrita. 3. Utilización adecuada das Normas APA 6ª ed. A actividade levarase a cabo en grupos.	20
Proba obxectiva	A6 B5 B10 B11 B12 C1 C6	Valorarase a adquisición dos coñecementos teóricos e prácticos por medio dunha proba obxectiva que poderá incluír preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.	50
Estudo de casos	A9 B5 B10 B11 B12 C6	O caso ou casos traballados serán avaliados na súa presentación oral na aula, por parte dos integrantes do grupo, que traballarán e exporán os seus resultados dun modo colaborativo. Terase en conta a capacidade do alumnado para aplicar os coñecementos teóricos adquiridos, para resolver problemas en entornos novos ou pouco coñecidos, a súa integración para formular xuízos e para comunicar as conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan.	30

Observacións avaliación

Para que o alumnado poida ser avaliado segundo a planificación anterior, débese ter unha asistencia do 80% ás clases.

- Alumnado asistente: Para aprobar a materia deberán ter superada cada unha das partes (análise de fontes documentais, estudo de caso, proba obxectiva); isto é, isto es: 1 sobre 2 en análise de fontes documentais, un 1.5 sobre 3 en estudo de casos y un 2.5 sobre 5 na proba obxectiva.
- Alumnado non asistente: O alumnado que non cumpra o criterio do 80% de asistencia, deberá realizar as actividades prácticas (análise de fontes documentais e estudo de casos) de modo autónomo, e será avaliado mediante unha proba obxectiva na que se incluírán contidos relacionados coas ditas actividades prácticas. Esta proba suporá o 100% da cualificación final, e deberá acadar o 50% da nota para aprobar (é dicir, un 5 sobre 10).

Fontes de información

Bibliografía básica

- de Campo Adrián, M. E. (2002). Casos prácticos de dificultades de aprendizaje y necesidades educativas especiales: Diagnóstico e intervención psicoeducativa. Madrid: Sanz y Torres
- Alonso Tapia, J. (2012). Evaluación psicopedagógica y orientación educativa. Madrid: Síntesis
- Anaya Nieto, D. (1994). Introducción al diagnóstico en orientación. Madrid: Sanz y Torres
- Anaya Nieto, D. (2003). Diagnóstico en educación. Diseño y uso de instrumentos. Madrid: Sanz y Torres
- Ayala Flores, Carlos Luis (2001). Evaluación e informes psicopedagógicos: de la teoría a la práctica. Madrid: CEPE
- Marí Molla, R. (2001). Diagnóstico pedagógico: Un modelo para la intervención psicopedagógica. Madrid: Ariel Educación
- Padilla, M.T. (2002). Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa. Madrid: CCS
- Romero Pérez, J.F. y Lavigne Cerván, R. (2005). Dificultades en el aprendizaje: Unificación de criterios diagnósticos (Vol. I). Andalucía: Junta de Andalucía
- Romero Pérez, J.F. y Lavigne Cerván, R. (2006). Dificultades en el aprendizaje: Unificación de criterios diagnósticos (Vol. II). Andalucía: Junta de Andalucía

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías